

FEU EL FAVOR! NO SOM SEPARATISTES!

En el tragí de la campanya electoral, que ja s'ha iniciat, es diuen moltes coses, de vegades mal dites i gairebé sempre més mal enteses. Del punt de vista de les meves opinions sobre Catalunya m'interessa enormement d'aclarir les coses justament davant els espanyols no catalans. Per això he pregat el director d'ABC que m'oferís la seva hospitalitat i publicués les línies que segueixen:

«Abans que res, tinc molt de gust a manifestar de bell nou que no sóc separatista i que crec que la gran massa dels catalans no és separatista. I, sobretot, crec necessari afirmar que, si no som separatistes, és per uns motius de profunda preocupació humana més que per uns motius interessats. He dit algunes vegades que la qüestió dels mercats espanyols, important i tot com és, no és pas decisiva. Catalunya podria resoldre aquest problema per compte seu. Nosaltres volem ésser solidaris d'una Espanya democràtica moderna i justa, perquè sentim la necessitat de fraternitzar d'una manera emotiva i cordial amb el poble castellà, amb el poble andalús i amb tots els altres. Només uns quants botiguers catalans conceben Espanya com un mercat per a llurs productes. I, cosa curiosa, fora de Catalunya hi ha gent que accepta complaguda aquesta versió. Si molt convé, pensen que tot allò que es pot adobar amb diners té una solució fàcil. Els primers cobren per llur adhesió a Espanya i els segons paguen per retenir Catalunya.

»Quin trafiqueig més trist el d'aquesta compra-venda

de fidelitat! Afortunadament la majoria dins i fora de Catalunya vol fer planeres les nostres relacions elevant-les a la categoria de pacte fraternal, altruista i constructiu. No ens rebaixem a nosaltres mateixos.

»És cert que Catalunya vol recuperar una part del que paga pel compte fiscal. Però cal saber que la indústria catalana es va descapitalitzant amb relació a la mitjana espanyola.

»Cal saber, també, que sense aquests diners no podem pas crear llocs de treball als qui s'incorporen cada any, sigui quin sigui llur origen geogràfic, a la població activa del Principat. Però observeu que aquests motius, de supervivència més que de gasiveria, no són res peculiar de Catalunya. El repartiment dels diners fiscals és objecte de negociacions i transaccions entre tots els sectors econòmics i entre totes les classes socials d'un cap a l'altre del Globus terraquí i ningú no se n'espanta. D'altra banda, Catalunya vol contribuir econòmicament a millorar les regions menys desenrotllades d'Espanya. És cert que a la perifèria es desconfia de la burocràcia estatal a l'hora d'enfocar aquest i altres problemes de la cosa pública. Però tampoc per aquest costat no es justifica que ens esquinçem les vestidures. La desconfiança que els catalans puguin reservar als buròcrates no fa sinó seguir la línia mundial de rebellia contra la centralització i el leviatanisme de l'Estat modern. A Catalunya ni es diu ni es fa res que qualsevol ciutadà francès, anglès o americà no sigui capaç d'entendre.

»Allò que realment demana Catalunya és una autèntica descentralització de les funcions i la sobirania de l'Estat, i la demana perquè aquesta manera d'operar administrativament i políticament és més eficient que la que proposa de concentrar el poder en un sol punt geogràfic. Catalunya no demana res que no vulgui per a la resta del país. La descentralització és una cosa necessària que ens beneficiarà tots plegats. Com més descen-

tralizada la gestió de la cosa pública més eficaç serà. I *last but not least*, com més s'acosti el Poder a la base i a la perifèria, que és on hi ha el poble, més garantia prestarà a la veritable democràcia. Jo seria un home de Lleó i també propugnaria la descentralització. Perquè és més eficaç, perquè és més democràtica, perquè és més humana.

»Ara: la descentralització es pot expressar a través de dues vies político-jurídiques. L'Estat unitari que negocia amb les distintes zones del país un sistema d'autonomies per a cada regió és una manera. És el camí italià i és el sistema que es posà en marxa a l'època de la segona República espanyola. Una altra forma és la del federalisme, que a mi personalment em sembla més moderna i més eficaç i, sobretot, més automàticament general. No és pas el moment de cantar les glòries d'aquest mecanisme. Diguem, només, que funciona bé en molts països. Diguem també que, encara que a Espanya fracassà durant la primera República, aquella situació d'incultura política no té per què reproduir-se. I, finalment, voldria recordar que l'etapa del federalisme dualista o centrífug, pel qual els Estats federats i l'Estat federal seguien camins separats amb tendència a separar-se més, avuit està totalment superada. Em sembla que fou poc abans de la darrera guerra mundial que Harold Laski pogué dir que el federalisme havia deixat d'existir. No era ben bé això. El que havia deixat d'existir era aquest federalisme competitiu que acabem de descriure, que ha estat substituït amb renovada vigoria pel federalisme cooperatiu. Aquest nou enfocament parteix de la base que l'Estat ha de prestar uns serveis públics determinats i que ha de dividir els seus poders i la seva sobirania repartint-los entre els membres de la federació de tal manera que s'obtingui una eficàcia més gran i una més pregonja justícia.

»És veritat que molts catalans parlen de nacionalisme català. Si decidim no acalorar-nos, podrem com-

provar que tècnicament ho poden fer. Però si, malgrat tot, accepten qualsevol de les dues fórmules jurídiques exposades i, sobretot, avancen llurs proposicions raonadament, amistosament i pacíficament, el millor és cooperar en la recerca de solucions constructives. Sobretot si els catalans arriben a qualsevol solució que constitueix una Espanya de tots, basada en la llibertat de tothom, amb els braços oberts.

»Qualsevol de les fórmules exposades abans —autonomisme, federalisme— satisfaria, doncs, Catalunya. També convé, qualsevol d'elles, a Espanya. No crec que calgui refusar-les simplement per donar un disgust als catalans. I, parlant de disgustos, me'n duria un d'irreparable si ningú no estrenyia la mà que tan sincerament allargo a tothom des d'aquesta pàgina.»

13 maig 1977